

Naturvernforbundet i Buskerud

Viken Fylkeskommune

Hole, 31.mai 2021

Innspill til Høring: Regionale planer for vannforvaltningen, Regional plan for Innlandet og Viken vannområde 2022-2027.

Manglende opplysninger i vannforvaltningsplanen om vei- og banepelaner over Kroksund mellom Tyrifjorden og Steinsfjorden og hvordan det vil utgjøre en risiko for vannmiljøet i Tyrifjorden og Steinsfjorden.

Vannforvaltningsplanen skal være utarbeidet i tråd med «Forskrift om rammer for vannforvaltningen» som er en implementering av EU's vanddirektiv.

Et av målene er å unngå forringelse av miljøtilstanden i vassdrag. Det er også et mål at alle vannforekomster skal oppnå status god. Steinsfjorden er klassifisert moderat/mindre god, og krever miljøforbedrende tiltak i henhold til vannforskriften

På nettsiden som det henvises til i høringsdokumentene [VannNett-Portal \(vann-nett.no\)](http://vann-nett.no) beskrives Steinsfjorden, men planer for vei og bane over Kroksund er ikke nevnt tydelig i vannforvaltningsplanen. Slik ny E16 og togbane er planlagt per nå er dette den største trusselen mot å kunne oppnå miljøtilstanden god, samtidig som det vil føre til økt vannforurensing. Vi ber at det beskrives og synliggjøres i planen hvilken risiko og konsekvenser det vil ha for mulighetene for å oppnå miljømålene for Steinsfjorden dersom disse planene realiseres:

- Ny høy vannforurensing på grunn av planlagt urbanisering og giftholdige masser deponert i vann.
- Utfylling på begge sider av sundet vil hindre muligheten for en gjenåpning av sundet, og derved betydelig vinddreven strøm. Enhver utfylling forhindrer fremtidig fjerning av veifyllingene. Dette tiltaket var tidligere planlagt ved å fjerne veifyllingene og erstatte dem med bro for å øke den vinddrevne strømmen over sundet. *Den ovennevnte nettside peker at det allerede er redusert vannutskiftning grunnet veifyllinger ved Kroksund.*

Ny E16 og togbane til Hønefoss er planlagt å krysse Kroksundet mellom Tyrifjorden verneområde og Steinsfjorden. Samferdselsprosjektet vil gjøre det svært vanskelig om ikke umulig å oppnå miljøtilstanden god for Steinsfjorden.

FORSKINGSGRUNNLAG FØR OG NÅ

Etter en vurdering av flere tiltak gjennomførte NIVA i perioden 1999-2006 et godt dokumentert forskningsarbeid på hva vinddreven strøm kan bety for å bedre vannkvaliteten i Steinsfjorden. Grunnlaget for denne forskningen ble lagt ved vindmålinger i Kroksundet i sommerhalvårene 1997 og 1998. Disse målingene avdekket en dominerende vindretning fra sørlig kant i området. Målingene er hovedgrunnlaget for denne forskningen og dens konklusjon, at vinddrevne strømmer vil være et betydelig bidrag til reduksjon av algemengden. Totalt vil den reduseres ca. 17%, den giftproduserende algen Planktothrix vil reduseres opp mot 37%.

Konklusjonen var at man kunne øke vannutskiftningen mellom Tyrifjorden og Steinsfjorden ved å fjerne veifyllingene på begge sider av Sundøya, 200 meter til sammen og mudre til 3 meters dyp. Ved å legge inn andre forutsetninger som utfylling på begge sider av sundet, og endre mudredybden til 1 meter og bredde til 50 meter har Bane NOR og NIVA i 2017 omgjort hele konklusjonen fra tidligere forskning fra NIVA. Det er dramatisk når rapporten til Bane NOR fra Norconsult/NIVA avskriver konklusjonen av det arbeid som ble utført tidligere, og gjennomfører en tilsvarende forskning i 2017 uten å ta hensyn til at det tidligere faktisk er dokumentert en dominerende vindretning i områdene i og omkring Kroksund. Det er derved blitt et alibi for å kunne bryte med vannforskriften og akseptere en ytterligere forringelse av Steinsfjorden istedenfor å utført tiltak for å forbedre innsjøen.

Det er beskrevet avbøtende tiltak for gytebekken i Sundvollen i forbindelse med Bane NOR's planer for togstasjon/utfylling i Tyrifjorden, men det mangler en tydeligere beskrivelse av risiko, konsekvenser og tiltak for å unngå ytterligere forurensning av Steinsfjorden og Tyrifjorden for hele det planlagte samferdselsprosjektet.

Målet med vannforvaltningsplanen er å beskytte vannforekomstene og forhindre ytterligere forurensinger. Norge har forpliktet seg til EU's vanndirektiv. Det er derfor at ytterste viktig at relevante opplysninger er lett synlig og tilgjengelig i vannforvaltningsplanen slik at det kan tas hensyn til i planlegging av samferdselsprosjekter.

I Steinsfjordens tilfelle finnes det løsninger som kan forhindre at man bryter med vannforskriften. Dette bør beskrives som avbøtende tiltak.

Mvh Ingeborg Bech

Styremedlem Naturvernforbundet i Buskerud.